

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
BOGOMOLETS NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
PRIVATE HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION
"KYIV MEDICAL UNIVERSITY"
M.G. KHOLODNY INSTITUTE OF BOTANY

«PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА»

«PLANTA+. SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION»

**Матеріали
IV Науково-практичної конференції з міжнародною участю,
до 20-річчя кафедри фармакогнозії та ботаніки
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця**

**The proceedings
of the Fourth Scientific and Practical Conference with International
Participation, dedicated to the 20th anniversary of Pharmacognosy
and Botany Department Bogomolets National Medical University**

Том 2

Volume 2

20 лютого 2023 року

м. Київ

20 February 2023

Kyiv

функціонування транспортних систем гепатоцитів. Прийом препарату Лесфаль забезпечує антиоксидантний ефект (зменшення продуктів перекисного окислення ліпідів), антифібротичний (стимуляція ферменту колагенази, зменшення синтезу колагену), дезінтоксикаційний, гіпоглікемічний (підвищення чутливості інсулінових рецепторів), імуномодуючий (регулює продукцію антитіл до алкогольного гіаліну та інших неоантигенів), протизапальний (зменшення синтезу прозапальних цитокінів), позитивний вплив на мембрани клітин крові (зменшення агрегаційної здатності тромбоцитів, зменшення в'язкості еритроцитів), нормалізацію метаболізму ліпідів (холестерин, тригліцериди, ліпопротеїни високої щільності, зниження рівня тригліцеридів в сироватці крові) і білків. ЕФЛ -емульгатори жовчі, забезпечують її нормальний колоїдний стан, збільшують толерантність до харчових навантажень. Завдяки призначенню ЕФЛ у печінці значно підвищується кількість ДЛФХ. Фосфоліпіди формують подвійний шар на клітинних і внутрішньоклітинних мембранах, забезпечуючи їхню плинність і біологічну активність, покращують стан периферичної нервової системи, м'язової системи (дія ацетилхоліну); покращують стан наднирників, нирок (дія холіну), усувають пошкодження ДНК, покращують стан шкіри (нормалізація клітинних мембран, холін виступає як донор метильних груп).

Висновки. Таким чином, ефективність ЕФЛ у лікуванні хвороб печінки забезпечується не лише здатністю ДЛФХ вбудовуватись у пошкоджені ділянки мембран, що покращує регенерацію печінки і заміщує ендogenous, менш ненасичені молекули фосфатидилхоліну, а й покращенням функціонування мембран. ЕФЛ впливають на мембранозалежні функції клітин і здійснюють антиоксидантні, протизапальні, антифібротичні, апоптозмодуючі, регенеративні, мембранорепаративні, мембранозахисні, клітинно-сигнальні, рецептормодуючі і ліпідорегулюючі ефекти.

Перелік посилань:

1. Conde I., Vinaixa C., Berenguer M. Hepatitis C-related cirrhosis. Current status. Cirrosis por hepatitis C. Estado actual. Medicina Clinica. 2017. 148(2). 78-85. <https://doi.org/10.1016/j.medcli.2016.09.019>
2. Kumar P., Liu C., Suliburk J., Hsu J.W., Muthupillai R., Jahoor F. et al. Supplementing Glycine and N-Acetylcysteine (GlyNAC) in Older Adults Improves Glutathione Deficiency, Oxidative Stress, Mitochondrial Dysfunction, Inflammation, Physical Function, and Aging Hallmarks: A Randomized Clinical Trial. The Journals of Gerontology. Series A. Biological Sciences and Medical Sciences, glac135. 2022. <https://doi.org/10.1093/gerona/glac135e>
3. <https://compendium.com.ua/dec/263278/#toc-2>

ВИКОРИСТАННЯ ФІТОЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПОРУШЕНЬ МЕНСТРУАЛЬНОГО ЦИКЛУ У ЖІНОК РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ

Момро Я.В., Темірова О.А., Громова О.Л., Хайтович М.В.

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця,

м. Київ, Україна

goganayana13@gmail.com

Ключові слова: менструальний цикл, гінекологічні захворювання, фітозасоби.

Вступ. Стан репродуктивного здоров'я жінки є важливою ознакою розвитку суспільства, що визначає здоров'я нових поколінь [1]. Саме тому, формування заходів, спрямованих на покращення профілактики, діагностики та лікування захворювань репродуктивної системи, у жінок дітородного віку, є актуальною проблемою сьогодення та має вирішуватися на державному рівні [2].

Повідомляється, що найбільш поширеною проблемою серед жінок, з якою звертаються до гінеколога, є порушення менструального циклу. У структурі гінекологічних захворювань дана патологія становить понад 40% [3]. Встановлено, що жінки з порушенням менструальної функції належать до групи ризику щодо акушерських та перинатальних ускладнень [4]. Профілактика та лікування розладів менструального циклу мають бути вчасними й підібраними в залежності від ступеня тяжкості порушень, вікової категорії жінки, репродуктивного анамнезу. Тому метою роботи було оцінити частоту та структуру використання фітозасобів для лікування порушень менструального циклу у жінок.

Матеріали та методи. Основу проведених досліджень становили матеріали анкетного опитування. Було розроблено анкету для спеціалістів – фармацевтів та для відвідувачів аптек. Проведено анкетування 102 аптечних працівників, серед яких 29,4% були завідувачі аптеками, 44,1% – фармацевти та 26,5% – асистенти фармацевтів. Було з'ясовано, що 26,5% опитаних мали стаж роботи в аптечному закладі до 2 років, 32,6% – 3-6 років, тоді як 41,2% – більше 7 років. Також було проведено анкетування 115 відвідувачок аптек. Середній вік опитуваних жінок становив 18-30 років.

Результати. За даними результатів анкетного опитування, було встановлено, що понад 80% фармацевтичних фахівців мали звернення від жінок з приводу порушень менструального циклу. Зокрема, майже 73% відмітили, що відвідувачки частіше просять відпустити фітозасоби для нормалізації менструальної функції. Разом, з тим серед жінок-респонденток фітозасоби приймали понад 20% (n=24). В більшості випадків (n=20) жінки використовували фітозасоби в комплексі з гормональними лікарськими засобами, вітамінами або біологічними добавками для лікування олігоменореї, дисменореї, передменструального синдрому. Важливо відзначити, що респондентки приймали фітозасоби для нормалізації менструального циклу переважно за рекомендацією лікаря-гінеколога (n=21), в окремих випадках (n=3) – інтернет-ресурсів.

Встановлено, що майже 70% аптечних працівників рекомендують жінкам, з порушенням менструального циклу, в комплексі прийом фітозасобів («Тазалок», «Циклодинон», «Нормоцикл» та ін.). Зокрема, при відпуску лікарських засобів для нормалізації менструальної функції, 48% фахівців попереджають кожну відвідувачку про можливі побічні реакції та ризики взаємодій, 27,5% – лише у випадку запитань відвідувачки, 16,7% – попереджають в окремих випадках, майже 7% – не попереджають. Тоді як понад 20% жінок, які приймали фітозасоби в комплексі з іншими лікарськими засобами для нормалізації менструальної функції, відзначали появу небажаних реакцій (головний біль, роздратованість, сонливість, набряки та ін.).

Висновки. Отже, для лікування порушень менструального циклу жінок репродуктивного віку часто в комплексі використовуються фітозасоби за призначенням лікаря-гінеколога. Разом з тим, фармацевтичні працівники також рекомендують прийом фітозасобів, що обґрунтовує важливість фармацевтичної опіки при лікуванні жінок з порушеннями менструальної функції.

Перелік посилань:

1. Turchak D. V., Khaitovych M. V. Clinico-pharmacological aspects of ovarian-menstrual cycle support. Review. Medical Science of Ukraine (MSU). 2022. Vol. 18, no. 1. P. 84–96. URL: <https://doi.org/10.32345/2664-4738.1.2022.11> (date of access: 17.01.2023).
2. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. – Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. – 488 с
3. Addictive behaviors across the menstrual cycle: a systematic review / K. M. Joyce et al. Archives of Women's Mental Health. 2021. URL: <https://doi.org/10.1007/s00737-020-01094-0> (date of access: 27.01.2023).
4. Malanchuk O., Sharhorodska Y., Shkolnyk O. Assessment of risk factors of perinatal pathology in women with menstrual function disorders. *Bukovinian Medical Herald*. 2021. Vol. 25, no. 2(98). P. 75–81. URL: <https://doi.org/10.24061/2413-0737.xxv.2.98.2021.12> (date of access: 27.01.2023).

ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ КОСМЕТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Немченко А.С., Міщенко В.І., Куриленко Ю.Є., Терещенко Д.М.

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

viktoriamischenko@ukr.net

Ключові слова: косметична продукція, фармацевтичний ринок, косметичний ринок

Вступ. Для найбільш повного задоволення потреб споживачів виробники у косметичній галузі активно розширюють асортимент за рахунок надходження нової косметичної продукції. Шляхом чого косметичний ринок в Україні

динамічно зростає, що відповідає світовим тенденціям та зумовлює актуальність досліджень його розвитку.

Матеріали та методи. Об'єкт дослідження: фармацевтичний та косметичний ринок. Предметом дослідження слугували: наукові публікації, статистична інформація щотижневика «Аптека» за 2018-2022 рр., а також результати власних досліджень. У ході досліджень застосовувалися наступні методи: системного аналізу, аналітичного, математичного, порівняльного, контент-аналізу.

Результати та їх обговорення. За даними джерел щодо обігу ринку косметики протягом останніх років, а саме з 2018 р. по 2020 р. спостерігаємо зменшення ємності ринку косметики. Темп приросту у 2020 р. взагалі продемонстрував зменшення на 10,8%. Цей факт можливо пояснити завдяки таким чинникам, як: зменшення економічної активності у зв'язку з локдауном на COVID навесні 2020 р.; зменшення споживання, зокрема, в сегменті декоративної косметики; перебування вдома споживачів косметики більш значну частину часу і часткового переходу на віддалену роботу.

Ми проаналізували структуру роздрібного обігу категорій товарів, що реалізуються в аптеках України, у грошовому вираженні за підсумками 2018–2022 рр. за даними «Тижневика «Аптека» (рис. 1). При підготовці матеріалу були використані дані аналітичної системи дослідження ринку «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research» [1].

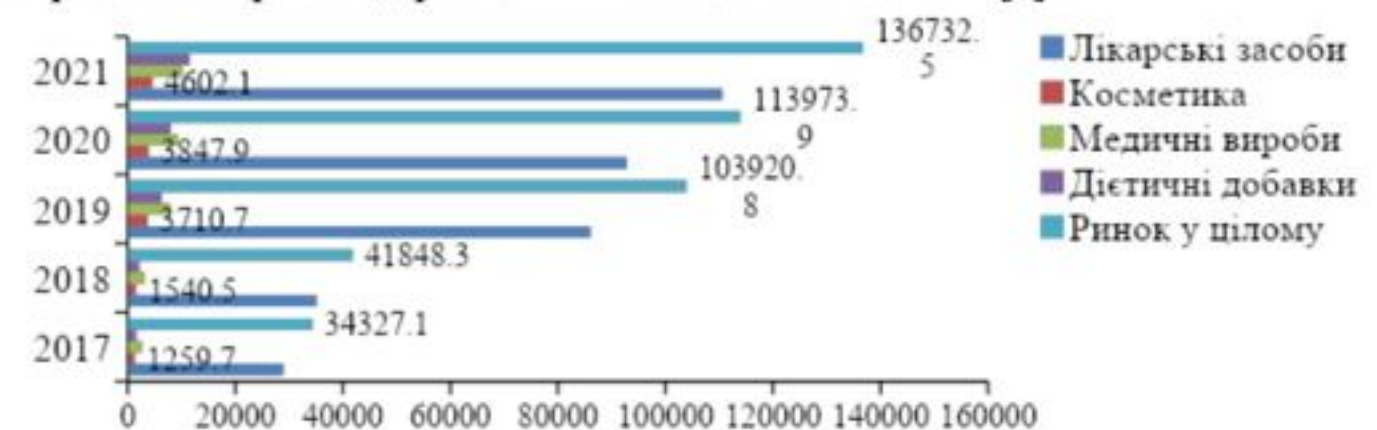

Рис. 1 Роздрібний обіг категорій товарів, що реалізуються в аптеках, у грошовому вираженні за підсумками 2018–2022 рр.

Слід зазначити, що під час воєнного стану в Україні аптеки здійснюють замовлення товару, який користується найбільшим попитом серед споживачів та має тенденцію щодо швидкої реалізації, а категорія косметики належить до доглядових товарів.

Встановлено збільшення обсягу продажів у грошовому вираженні для всіх категорій товарів «аптечного кошика», протягом аналізованих років. У 2022 р. обсяг аптечного продажу косметики у грошовому вираженні зменшився порівняно з 2021 р. на 19,9% (20%) (без урахування інфляції) та склав 4380,9 млн грн.